

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

04.01.2019 № 306/0/2-19/29

На № 171-1/32 від 03.12.2018

**Народному депутату України
Льовочкіну С. В.**

Про соціальний захист осіб
з інвалідністю

Шановний Сергію Володимировичу!

Міністерство соціальної політики разом із Міністерством фінансів на виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В. Б. від 15.12.2018 № 49578/1/1-18 розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 07.12.2018, щодо соціального захисту осіб з інвалідністю і повідомляє.

Щодо державних соціальних стандартів і гарантій
Підвищення розмірів державних соціальних стандартів і гарантій безпосередньо залежить від фінансово-економічної ситуації в країні та проводиться з урахуванням реальних можливостей держави для забезпечення своєчасного та у повному обсязі фінансування уже прийнятих рішень щодо соціального захисту населення.

Рішення щодо підвищення прожиткового мінімуму, який є базовим державним соціальним стандартом, приймаються відповідно до вимог бюджетного законодавства на підставі макропоказників економічного і соціального розвитку України та наявних фінансових ресурсів держави для забезпечення виплати соціальних гарантій, які визначаються на його основі.

Зокрема, Закон України „Про Державний бюджет України на 2019 рік” від 23.11.2018 № 2629-VIII підготовлено з урахуванням основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2019 рік, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2018 № 546, та основних завдань бюджетної політики, що спрямовані на забезпечення збалансування державних фінансів.

Зазначеним Законом передбачено підвищення розмірів прожиткового мінімуму до кінця 2019 року на 9,4 % (грудень 2019 року порівняно з груднем 2018 року). Для осіб, які втратили працездатність, розмір прожиткового мінімуму з 01.07.2019 становитиме 1 564,00 грн, з 01.12.2019 – 1 638,00 гривень. Це один із основних соціальних показників, на підставі якого формується більшість соціальних виплат і ведеться розрахунок пенсій. У зв'язку з цим у липні та грудні 2019 року буде перераховано мінімальні розміри пенсій та доплат

10.01.2019 11:16

БХ.17 9292

(надбавки, підвищення, допомога тощо), які визначаються залежно від розміру прожиткового мінімуму.

Чинним механізмом нарахування пенсій відповідно до Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” від 09.07.2003 № 1058-IV (далі – Закон № 1058) передбачено, що розмір пенсії кожного пенсіонера визначається індивідуально залежно від набутого ним страхового стажу та отриманої заробітної плати, з якої сплачувалися страхові внески.

При обчисленні пенсії для кожного пенсіонера визначається індивідуальний коефіцієнт страхового стажу (залежно від кількості відпрацьованих місяців) і коефіцієнт заробітку, який обчислюється шляхом ділення фактичної заробітної плати застрахованої особи на величину середньої заробітної плати в Україні за відповідний період у розрізі кожного місяця.

З метою поліпшення пенсійного забезпечення всіх категорій пенсіонерів прийнято Закон України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій” від 03.10.2017 № 2148-VIII, згідно з яким органами Пенсійного фонду України з 01.10.2017 проведено осучаснення пенсій виходячи з показника середньої заробітної плати, який використовувався для призначення пенсій відповідно до Закону № 1058 у 2017 році, на рівні 3 764,40 грн, та скасовано обмеження виплати пенсій працюючим пенсіонерам.

Із 01.12.2018 пенсії, у тому числі пенсії по інвалідності, перераховано у зв’язку з підвищенням прожиткового мінімуму з 1 437 грн до 1 497 гривень.

Варто зазначити, що у зв’язку зі збільшенням мінімальної заробітної плати з 01.01.2019, яка становить 4 137,00 грн, розмір пенсії осіб, які мають більше ніж 30 / 35 років страхового стажу (жінок / чоловіків, відповідно) та досягли 65-річного віку, з 01.01.2019 становитиме не менше ніж 40 % мінімальної заробітної плати (1 654,80 гривні).

При цьому Мінсоцполітики додатково опрацьовується питання посилення впливу страхового стажу на розмір пенсії осіб, які мають великий страховий стаж, проте отримували невисоку заробітну плату.

Законом України „Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю” особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю гарантовано право на матеріальне забезпечення за рахунок коштів державного бюджету та їх соціальну захищеність шляхом установа державної соціальної допомоги, яка визначається у відсотках до прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, залежно від категорії осіб з інвалідністю. Відповідно, розміри державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, у тому числі з надбавкою на догляд, на 01.12.2018 становили від 1 497,00 грн до 3 598,85 гривні.

Крім того, у зв’язку з підвищенням прожиткового мінімуму розміри державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю протягом року зростають відповідно до підвищення розмірів прожиткового мінімуму.

Разом з цим 03.07.2018 прийнято Закон України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту осіб, які доглядають за хворими дітьми” № 2476-VIII (набрав чинності 01.01.2019), яким унесено зміни, зокрема, до Закону України „Про державну допомогу сім’ям з дітьми” в частині запровадження окремого виду допомоги для осіб, які доглядають за дітьми, хворими на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі

вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні, онкологічні та онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, на дитину, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органу та паліативної допомоги, якій не встановлено інвалідність, у розмірі прожиткового мінімуму, визначеного для осіб, які втратили працездатність.

Щодо працевлаштування осіб з інвалідністю

Державна служба зайнятості сприяє працевлаштуванню людей з інвалідністю на створені та пристосовані для них робочі місця на підприємствах, в установах та організаціях із урахуванням рекомендацій медико-соціальної експертної комісії. Підбір роботи для осіб з інвалідністю проводиться відповідно до їхніх професійних навичок, знань, індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю та з урахуванням побажань щодо умов праці.

Протягом січня – листопада 2018 року 41,3 тис. безробітних осіб з інвалідністю отримували послуги державної служби зайнятості.

За сприяння державної служби зайнятості було працевлаштовано 12,6 тис. осіб з інвалідністю.

Для стимулювання роботодавців до працевлаштування безробітних осіб з інвалідністю у разі їх працевлаштування на нові робочі місця статтею 26 Закону України „Про зайнятість населення” передбачено компенсацію роботодавцю єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування. Компенсація виплачується щомісячно протягом одного року з дня працевлаштування особи за умови збереження її зайнятості упродовж двох років. На нові робочі місця з такою компенсацією витрат роботодавцю у січні – листопаді 2018 року працевлаштовано 347 осіб з інвалідністю.

Активними програмами, які реалізує державна служба зайнятості, передбачено створення умов для самозайнятості безробітних та підтримки підприємницької ініціативи. Протягом 11 місяців 2018 року 148 осіб з інвалідністю відкрили власну справу, скориставшись отриманням фінансової підтримки у розмірі допомоги по безробіттю одноразово.

З метою надання додаткової соціальної підтримки та забезпечення тимчасової зайнятості у січні – листопаді 2018 року до оплачуваних громадських та інших робіт тимчасового характеру залучено 5,4 тис. осіб з інвалідністю.

Для забезпечення успішної адаптації та закріплення на новому робочому місці після працевлаштування державною службою зайнятості упродовж 9 місяців 2018 року охоплено індивідуальним супроводом 6,9 тис. осіб з інвалідністю.

Одним із інструментів активної політики зайнятості, що сприяє працевлаштуванню осіб з інвалідністю, є організація професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних. Для підвищення конкурентоспроможності на ринку праці професійне навчання за направленням центрів зайнятості у січні – листопаді 2018 року проходили 3,9 тис. безробітних осіб з інвалідністю, працевлаштовані після проходження профнавчання 3,5 тис. осіб.

Державною службою зайнятості постійно проводиться робота з підвищення конкурентоспроможності на ринку праці осіб з інвалідністю, пришвидшення їхньої трудової та професійної реабілітації шляхом надання повного комплексу

профорієнтаційних послуг. Протягом 11 місяців 2018 року профорієнтаційні послуги отримали 40,1 тис. безробітних осіб з інвалідністю.

Станом на 01.12.2018 кількість безробітних осіб з інвалідністю становила 14,3 тисячі. Кількість вакансій, на які могли бути працевлаштовані особи з інвалідністю (за інформацією роботодавців), становила 8,1 тис., що на 17 % більше ніж на 01.12.2017.

З метою привернення особливої уваги суспільства до проблем осіб з інвалідністю, надання їм всебічної допомоги в пошуку роботи та підвищенні конкурентоспроможності на ринку праці державною службою зайнятості разом із соціальними партнерами у період з 26.11.2018 по 05.12.2018 було проведено „Декаду зайнятості для людей з інвалідністю” до Міжнародного дня людей з інвалідністю, в 1 488 заходах якої взяли участь 22,8 тис. осіб. За результатами проведеної роботи станом на 12.12.2018 направлення на працевлаштування отримали 1,3 тис. осіб з інвалідністю, з них 351 особу вже працевлаштовано, 151 – було направлено на професійне навчання, 178 – залучено до громадських та інших робіт тимчасового характеру.

Разом з тим постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 № 792 затверджено Порядок реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, відповідно до якого з 01.01.2019 запроваджуються:

інститут кар’єрного радника, який дасть змогу забезпечувати індивідуальний підхід до кожного клієнта служби зайнятості, якісне надання послуг з планування кар’єри з урахуванням потреб роботодавців та можливостей шукачів роботи, у тому числі осіб з інвалідністю;

профілювання безробітних і шукачів роботи для оцінювання можливості їх працевлаштування з урахуванням навичок, кваліфікації та надання адресних послуг для повернення таких осіб на ринок праці;

індивідуальні плани надання послуг і працевлаштування. Такі плани будуть спільними програмами дій кар’єрного радника, шукача роботи або зареєстрованого безробітного, які міститимуть спільні зобов’язання обох сторін щодо пошуку роботи і забезпечуватимуть індивідуальний супровід та організацію надання послуг.

Реалізацією постанови забезпечуватиметься підвищення якості послуг державної служби зайнятості, зокрема, шляхом кращого підбору вакансій особам, які шукають роботу, та зареєстрованим безробітним, підвищення адресності надання послуг для повернення таких осіб на ринок праці, а також налагодження співпраці з роботодавцями з метою підбору для них кваліфікованих кадрів.

Щодо державної підтримки громадських об’єднань осіб з інвалідністю

На сьогодні в Україні створено умови для надання підтримки в забезпеченні діяльності громадських об’єднань осіб з інвалідністю, які висловлюють інтереси цієї категорії громадян як на національному, так і на регіональному та місцевому рівнях. Громадським об’єднанням осіб з інвалідністю та їхнім підприємствам надається державна підтримка, зокрема:

фінансова підтримка всеукраїнським об’єднанням осіб з інвалідністю на виконання статутних завдань за рахунок коштів державного бюджету;

фінансова допомога у вигляді пільг з оподаткування підприємствам громадських об’єднань осіб з інвалідністю, які надаються за рішенням Мінсоцполітики, обласних, Київської міської державних адміністрацій;

безповоротна фінансова допомога за рахунок сум адміністративно-господарських санкцій та пені, що надходять до державного бюджету за невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю.

Порядок і критерії надання дозволу на право користування пільгами з оподаткування, підстави для відмови в наданні такого дозволу та його скасування, а також порядок та умови надання позик, фінансової допомоги, дотацій підприємствам та організаціям громадських організацій осіб з інвалідністю визначено Порядком надання дозволу на право користування пільгами з оподаткування для підприємств та організацій громадських організацій осіб з інвалідністю, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 08.07.2007 № 1010. Зокрема, кількість осіб з інвалідністю, які мають на підприємствах, в організаціях основне місце роботи, має становити протягом попереднього звітного (податкового) періоду не менше як 50 відсотків середньооблікової кількості штатних працівників облікового складу.

За даними місцевих органів виконавчої влади, у 2017 році 296 підприємств, організацій громадських організацій осіб з інвалідністю отримали дозвіл на право користування пільгами з оподаткування, що дало змогу заощадити 291,4 млн грн (на 83,0 млн грн більше ніж у 2016 році). Сума отриманих податкових пільг за 9 місяців 2018 року становила 331,8 млн грн, що дало змогу покращити умови роботи близько 6,1 тис. працівників з інвалідністю.

Із 2014 року Мінсоцполітики приймаються рішення щодо надання безповоротної фінансової допомоги організаціям та підприємствам громадських організацій осіб з інвалідністю за рахунок коштів Фонду соціального захисту інвалідів (далі – Фонд).

Потрібно зазначити, що зацікавленість підприємств в отриманні такої допомоги є низькою. До відділень Фонду протягом 2017 року звернулося 27 підприємств громадських організацій осіб з інвалідністю, протягом 2018 року – 18 підприємств.

У 2017 році Міністерством прийнято рішення щодо надання безповоротної фінансової допомоги 2 підприємствам громадських організацій осіб з інвалідністю у розмірі 1,9 млн грн, у тому числі для створення 7 додаткових робочих місць для осіб з інвалідністю. У 2018 році фінансову допомогу надано 6 підприємствам у розмірі 10,2 млн грн для створення 27 додаткових робочих місць для осіб з інвалідністю.

Згідно з проведенням Мінсоцполітики аналізом соціально-економічних показників діяльності підприємств громадських організацій осіб з інвалідністю спостерігається тенденція до зменшення кількості підприємств громадських організацій осіб з інвалідністю. Зазначене обумовлено закінченням терміну дії раніше наданих дозволів на право користування пільгами з оподаткування та призупиненням діяльності деяких підприємств, у зв'язку з чим зменшується показник загальної чисельності працюючих на підприємствах, у тому числі осіб з інвалідністю. Водночас суми отриманих підприємствами податкових пільг щорічно збільшуються.

Щодо фінансування програм підтримки осіб з інвалідністю

Відповідно до Закону України „Про Державний бюджет України на 2018 рік” Фонд є відповідальним виконавцем бюджетних програм, які фінансуються із загального та спеціального фондів державного бюджету, а саме:

КПКВК 2507020 „Фінансова підтримка громадських об'єднань інвалідів”, КПКВК 2507030 „Заходи із соціальної, трудової та професійної реабілітації інвалідів”, КПКВК 2507100 „Реабілітація дітей-інвалідів”.

У 2018 році на виконання вищезазначених програм державним бюджетом Фонду було передбачено 1 657 375,4 тис. грн, з них профінансовано 1 636 508,5 тис. грн (98,7% від планових призначень на бюджетний рік).

Видатки за бюджетною програмою КПКВК 2507020 „Фінансова підтримка громадських об'єднань інвалідів” профінансовано на суму 81 688,0 тис. грн, що становить 99,9 % від планових призначень на рік.

За КПКВК 2507030 „Заходи із соціальної, трудової та професійної реабілітації інвалідів” профінансовано видатки на суму 1 550 151,9 тис. грн (98,7 %), зокрема на:

санаторно-курортне оздоровлення (придбання путівок та компенсаційні виплати) – 111 449,4 тис. грн (99,9 %);

забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації – 1 157 432,3 тис. грн (100,0 %);

протезування за новітніми технологіями – 16 025,0 тис. грн (99,9 %);

оплату протезно-ортопедичним підприємствам вартості ТЗР (протезно-ортопедичних виробів підвищеної складності) – 1 737,3 тис. грн (51,7 %);

обслуговування осіб з інвалідністю у стаціонарах первинного та складного протезування – 19 938,2 тис. грн (100,0 %);

заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації осіб з інвалідністю – 6 195,5 тис. грн (99,6 %);

оплату особам з інвалідністю вартості навчання – 15 676,4 тис. грн (98,3 %);

передплату особам з інвалідністю друкованих видань 267,1 тис. грн (94,6 %);

забезпечення функціонування державних реабілітаційних установ та створення Західного реабілітаційно-спортивного центру – 158 581,4 тис. грн (97,6 %);

фінансову допомогу підприємствам громадських організацій осіб з інвалідністю на технічне переоснащення виробництва – 5 423,2 тис. грн (56,7 %);

фінансову допомогу для випуску спеціальної літератури та аудіозаписів – 4 727,4 тис. грн (100 %);

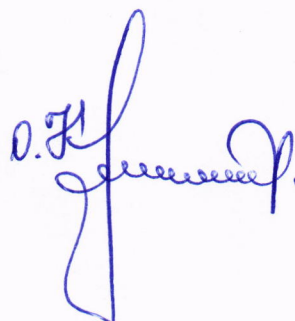
судові витрати – 19 869,1 тис. грн (84,2 %).

У повному обсязі на суму 4 668,6 тис. грн (100,0 %) профінансовано видатки за бюджетною програмою КПКВК 2507100 „Реабілітація дітей-інвалідів”.

Станом на 28.12.2018, за оперативною інформацією територіальних відділень Фонду, за рахунок коштів Фонду створено 24 робочі місця для працевлаштування осіб з інвалідністю, працевлаштовано 374 особи з інвалідністю, у тому числі 181 особу з інвалідністю після закінчення навчання, а також 169 осіб з інвалідністю після проходження професійної реабілітації у державних реабілітаційних установах комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю.

З повагою

перший заступник Міністра

О. Крентовська

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

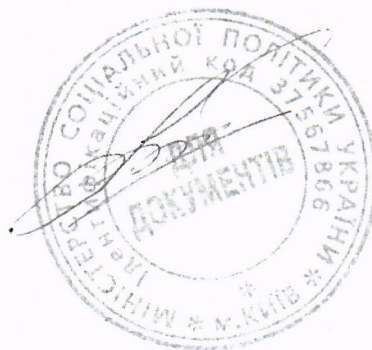
02.01.2019 № 1/0/99-19/312

На № 306/0/2-19/29 від 04.01.2019

ДОВІДКА

Відповідно до наказу Міністерства соціальної політики України від 20.06.2018 № 917 “Про розподіл обов’язків між Міністром соціальної політики України, його першим заступником та заступниками” та наказу Міністерства соціальної політики України від 22.12.2018 № 1325 кв “Про відпустку”, обов’язки Міністра соціальної політики України з 02.01.2019 по 04.01.2019 включно виконує перший заступник Міністра Крентовська О. П.

**Начальник Управління звернень
громадян та контролю виконання**

С. Гацанюк

Заступник начальника відділу
документального забезпечення

